

Следвоенни години. Оженили се по време на войната, татко бил учител, а мама току-що завършила гимназия. Баба и дядо, родителите на татко, имали малка, но хубава къща в квартал "Надежда". Американските бомбардировачи я разрушили до основи, затова сме живеели в мазето.

След години баба ми е казвала, че било страшно, завили сирените като гладни вълчици и кръвта във вените й спряла. Толкова се уплашила, че се вка-

ГЕОРГИ МИХАЛКОВ

РОЖДЕСТВЕНА НОЩ

ОТ ПОРЕДИЦАТА "МАЛКИ РОЖДЕСТВЕНИ РАЗКАЗИ"

Мама ми е разказвала тази история и знам, че е станало така, защото мама ми го е казвала. Било студена зима. По улиците вятърът гонел снежни облаци. Дворовете зъзнали, покрити сякаш с ледени пелерини. Превивали клони голите дървета. Къщите се гушели под бели, пухкави каскети, а от комините се виели струйки дим, като че ли дядовци пушели лули.

Мама и аз сме чакали да се върне татко, свити в мазето, където сме живеели. Било Рождество, а той закъснявал и мама не знаела какво му се е случило. Мисли като тъмни облаци минавали през главата й: трамвай ли го е бутнал,

подхлъзнал ли се е, защото навсякъде било заледено като огледало, или, не дай Боже, е станало нещо по-лошо? Седял съм мълчаливо на леглото, увит в одеяло, защото и в стаята било студено. На три години съм бил, но може би съм разбирал, че мама е неспокойна. Час по час поглеждала през малкото прозорче на мазето - виждали се само обувките на хората, които минавали по тротоара, но между тях не били тежките, износени таткови обувки.

Притеснявала се мама не само че той закъснява, но и защото бил безработен и този ден излязъл рано да търси някаква работа. Тежки времена били.

менила. Надникнала през прозореца и какво да види - било нощ, а навън светло като бял ден. Над къщите като ураган бучали самолетите и осветявали земята като опашати комети. Баба и дядо едва успели да излязат на двора и бомбите започнали да падат като камъни от небето. Една от тях ударила къщата и я сринала за миг. Рухнала като картонена кутия и потънала в облак прах. Останали само счупени тухли и керемиди. А преди това баба през цялото време се молела:

Продължава на стр. 29 >>

>> "Господи Иисусе Христе, майчице Света Богородице, нека къщата ми разрушат, но сина ми да поживят, жив и здрав да се върне от фронта." Татко воювал някъде по унгарските земи и мама и баба го мислели ден и нощ, не знаели ще остане ли жив. А леля Милка, приятелка и съседка на баба, казваше, че когато завили сирените, преди да излезе на улицата с мъжа си, успяла да остави Библията на масата в кухнята и да прошепне: "Моля Те, спаси дома ми!" Така и станало, бомбите не разрушили тяхната къща.

Жив и здрав, татко се върнал от фронта. Голяма била радостта на баба, мама и дядо, но вече нямали нищо, ни дом, ни покъщнина, ни пари. Не се отчаяли, а пак започнали да строят къща. Държавата им дала само едно желязно легло, от полевите военни болници, и в рождествената вечер аз съм се свивал на него, увит в изтъркано войнишко одеяло.

Татко напуснал училището в Бургас, където бил учител преди войната, и дошли с мама в София, за да помагат на баба и дядо за строежа на новата къща. Но след войната в София работа нямало. Татко ходел насам-натам, питал, разпитвал - напразно. Работел каквото намери, днес едно, утре друго, по строежи, продавал вестници и книги, дори се хванал при един обущар обувки да прави, но тази работа хич не му вървяла. После мама се смееше: бил толкова сръчен, че ако обущарят за час правел две обувки, татко правел една. Но от глад не сме умрели. Винаги се намирало по нещо и всяка вечер се връщал у дома я с някой хляб, я с хляб и сирене, а ако през деня имал повече късмет, купувал и нещо друго.

Бил съм на три години, но безпогрешно съм усещал кога точно татко се прибира, заставал съм до малкото прозорче на мазето и съм чакал. Когато влизал, съм се хвърлял на врата му и не съм давал за секунда да ме остави. И татко, и мама казват, че съм бил кротък, но понякога и аз съм правел лудории. Веднъж мама имала много работа, перяла, готвела, а аз съм седял пак на старото войнишко легло и съм играел, но може би ми е доскучало и съм започнал да си пълня ноздрите с накъсани парченца от вестници. Мама случайно се

обърнала към мен, очите ми сълзели и вече съм се задушавал. Извикала уплашено, татко скочил, грабнал ме като врабче и както бил по чорапи и по риза, тичал с мен чак до поликлиниката, където успели да извадят топчетата вестници, натъпкани в ноздрите ми.

Сигурно тогава двамата много са се уплашили, но тази Рождествена вечер мама била още по-неспокойна. Татко не идвал и не идвал. Тя гледала през прозорчето и вече очите я болели, сълзели, но дали от напрежение или от мъка, че навярно всички са си у дома със семействата и близките, а само ние двамата сме сами в тази свята вечер и чакаме да си дойде татко. В стаичката било толкова тихо, че се чували сподавените мамини въздишки. Печката горяла едва-едва, защото ни били малко и въглищата, и дървата и трябвало да се пестят, а не се знаело зимата кога ще си отиде.

Изведнъж мама чула стъпки. Сърцето ѝ замряло като на уплашено зайче. Помислила, че някой идва да

РОЖДЕСТВЕНА НОЩ

/ ПРОДЪЛЖЕНИЕ ОТ СТР. 13 /

ѝ донесе лоша вест. Когато вратата се отворила и татко застанал на прага, побелял от сняг като Дядо Коледа, мама не повярвала на очите си. Върнал се с елха и коледни подаръци. Този ден от сутринта до вечерта пренасял въглища и успял със спечелените пари да купи елха и подаръци за мен и мама. Никога не ми каза мама какви са били подаръците, може би отдавна беше забравила, а и аз не съм се сетил да я питам. Но тази нощ до късно двамата с татко украсявали елхата с каквото имат у дома, за да ме зарадват. Не знам много ли съм се радвал, но съм сигурен, че елхата е била чудно красива.

И сега, като си мисля за всичко това, за онова далечно Рождество, сякаш още виждам на мама и на татко грейналите лица. Виждам смолистите мамини къдрици, очите ѝ като череши, зачервените страни на татко и горещия му като въглен поглед.

Георги Михалков

Главен редактор на сп. "Български есперантист". Автор на много сборници с разкази, есета, пиеси. Негови творби са награждавани в литературни конкурси в Испания, Полша и Швейцария.